

сѣверъ, т. е. отъ Руссия; но ако вземемъ прѣдъ видъ, че първитѣ дѣйци по нашето възраждане сж учили въ Гърция и въ Цариградъ на гърцки, или въ турската империя пакъ на гърцки, трѣбва да признаемъ, че гърцкото влияние рѣшително е способствувало за нашето възраждане, защото гърцитѣ отъ една страна сж притискали нашия народъ, но отъ друга сж дали своето образование на много единици отъ тоя народъ и по тоя начинъ сж ни освѣтили колко-годѣ нашето бѣдѣще. Подъ тежестъта на този гърцки гнетъ, съ тѣхното учение, което сж ни дали тогава, съ всичкитѣ срѣдства, които сж употрѣбавали противу нашата народностъ, българския народъ е подигнѣлъ своя духъ, прогледнѣлъ е по вторачено и разбралъ своето право, своето достойнство, като народъ — възраждането, което по тоя начинъ има единъ нашъ самобитенъ характеръ. Но това не е тольозъ важно тукъ, пакъ има пужда отъ едно по-основателно изучавање. Важното е това обстоятелство, че Фотиновъ се явява още отъ рано общественъ дѣецъ — подбачилъ е да държи проповѣди въ Самоковъ, слѣдъ като се е завърнѣлъ отъ Пловдивъ. Този фактъ само е доста за да разберемъ побужденията на бѣдѣщия български журналистъ. А въ това врѣме той трѣбва да е билъ още младъ, отъ 20—25 години. Но защо пакъ го наричаме младъ? На тая възраст обикновенно казватъ безпокойна възраст, когато чловѣкъ е жеденъ за дѣятелностъ, когато всичко до тогавашно не го удовлетворява, когато съ всячка готовностъ се хвърля въ борбата на общественния животъ, когато всичко му се вижда тѣсно, ограничено, безъ просторъ. Публичната си дѣятелностъ той захваща съ проповѣди, но гражданитѣ го посрѣщатъ съ подигравки. Да ли Фотиновъ щѣлъ да се задоволи и да остане въ Самоковъ, ако не бѣхж му се присмивали? Да ли е щѣлъ да ограничи своята дѣятелностъ само въ стѣнитѣ на тоя градъ, гдѣто плѣнително Искра се разлива? Ние не вѣрваме. Може би тѣзи подигравки сж ускорили едно рѣшение, което Фотиновъ щѣлъ да вземе малко по-късно. Тамъ, кждѣто подигравкитѣ и подсмивкитѣ иматъ мѣсто, българския характеръ на Фотинова щѣше да покаже своето: той щѣше да се втури вѣроятно да прѣобърне, съ дѣлата си, тѣзи подигравки на Самоковчани въ хвалби, и единъ другъ чловѣкъ на негово мѣсто би си турилъ това за идеалъ. Но тукъ ние имаме работа не съ българския инатъ, а съ Фотинова, съ съвсѣмъ друга натура: малкия Самоковъ съ плѣпителния Искръ и величественния изгледъ на Рилскитѣ планини сж били тѣсно за